
Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: Sarah Palesová

Název práce: „Za hranice tradice: Role žen v sebevražedném terorismu“

Oponent: Doc. PhDr. Pavol Frič, Ph.D.

Teoretický / konceptuální rámec práce:

Teoretický rámec práce není zcela jasný. Práce nemá jasně pojmenovaná teoretická východiska. V první a ve druhé kapitole se autorka věnuje konceptu terorizmu a genderovým otázkám s ním spojeným, ale není jasné, jestli se přehledová studie (jak autorka svoji práci prezentuje) opírá právě o tyto koncepty. Jestli se přehled, resp. tematické uspořádání či prezentace struktury obsahu rešeršovaných studií o tyto koncepty opírá. Otázkou je, o jakou teorii se má opírat přehledová stať? Na pozadí jaké teorie by měla autorka organizovat přehled vybraných statí? Minimálně bych čekal, že tato otázka bude v textu práce diskutována.

Formulace cílů, výzkumných otázek či hypotéz

Cíle práce jsou dvojnásobné a způsobují zmatení ohledně toho, jestli je práce skutečně přehledovou studií nebo obsahovou analýzou zaměřenou na zkoumání jevu ženského sebevražedného terorismu. Na začátku autorka uvádí že: *„Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat a analyzovat dosavadní studie zaměřené na ženský sebevražedný terorismus a shrnout závěry o důvodech a motivacích, které vedou ženy k páčání sebevražedných atentátů.“* Tento cíl jasně koresponduje s charakterem práce jako přehledové studie. Pak ale autorka cíl práce několikrát reformuluje jako výzkumný cíl: *„Cílem práce je odhalit širokou škálu komplexních aspektů spojených se zapojením žen do sebevražedného terorismu...“* *„Prostřednictvím komplexního přehledu literatury se pokusím odhalit, zda existují nějaké významné rozdíly...“* *„Zároveň se v práci snažím zpochybnit převládající genderové normy a vnímání spojené s ženskými aktérkami, a vyvrátit tak mýtus o jejich přirozené pasivitě.“* *„Práce tak představuje jakýsi průkopnický výzkum v oblasti ženského sebevražedného terorismu, a klade si za cíl obohatit odbornou diskuzi a podpořit komplexnější a inkluzivnější porozumění dynamiky terorismu.“*

Jako výzkumné, a ne přehledové jsou formulovány i otázky, které si autorka ve své práci klade: *Bakalářská práce si tak klade následující otázky: 1. Jaké jsou motivace ženských sebevražedných teroristek? 2. Co stojí za zapojením žen do sebevražedných teroristických útoků? 3. Co je tak specifického na ženském sebevražedném terorismu? Liší se něčím od sebevražedných útoků páchaných muži? 4. Jak se k ženským sebevražedným bojovnicím staví samotné teroristické organizace?*

Výzkumné ambice autorky jsou tedy zřetelné, viz ještě ZÁVĚR: „Záměrem této práce bylo objasnit fenomén ženského sebevražedného terorismu. Hlavním cílem bylo tedy odhalit, co stojí za pácháním těchto násilných sebevražedných operací.“ Bohužel autorka se nikde ve své práci nevyjadruje k tomu, jestli a jak je možné odhalit něco nového o příčinách a motivacích ženských teroristických činů obsahovou analýzou článků, které se tímto tématem zabývají.

Metody získávání a analýzy dat a jejich použití

Autorka deklaruje, že práce má charakteristiku přehledové studie realizovaných výzkumů. Bohužel metodologii výstavby přehledové studie neobsahuje. Odvolává se na Mareše: „Účelem přehledu je formulovat obecnější závěry, které vychází z předem zvolených empirických výzkumů (Mareš, 2013)“ Z textu práce ale není jasné, jak chce autorka k těmto obecnějším závěrům dospět.

Studie, které autorka do své práce zahrнула, jsou jistě velmi zajímavé a relevantní ke zvolenému tématu. Otázkou je, do jaké míry jsou vzhledem ke zvolenému tématu reprezentativní? Reprezentativnost studií nebyla jako kritérium výběru ani diskutována. „Hlavním kritériem výběru bylo, aby studie pokrývala co nejširší spektrum oblastí, kde je strategie ženského sebevražedného terorismu využívána. To z důvodu, abychom ze studií mohli vyvodit co nejvíce obecné závěry týkající se trendu ženského sebevražedného terorismu. (23)“ Z toho je vidět, že výzkumný cíl ve vedení práce jasně převládl a přehledový se vytratil.

Analýza a kvalita závěrů práce

Práce skutečně podává zasvěcený vhled do předmětné problematiky a vypichuje klíčová témata, která jednotlivé autory vybraných statí spojují anebo rozdělují. Tento vhled je systematicky prezentovaný v tab. 2. až 4. Nicméně autorce chybí odvaha k evaluaci výpovědní hodnoty získaných dat v rešeršovaných studiích dle využití metodologie a šířce výzkumného záběru. Jakoby všechna zjištění bala na stejné úrovni zevšeobecnění. Práce budí dojem tematicky strukturovaného kaleidoskopu názorů jednotlivých autorů.

Autorka si sice klade výzkumné cíle, ale v textu není její přínos ke zkoumání fenoménu ženského sebevražedného terorismu zřetelný. Kritický pohled na rešeršované studie přenechává jiným autorům. Spíše než o analýzu a syntézu zjištění o daném jevu jde o shrnutí názorového spektra, které se váže k jeho jednotlivým dimenzím.

Struktura práce, formulační a gramatická úroveň, grafická úprava

. Oceňuji autorčinu snahu o maximální komplexnost jejího záběru zvoleného tématu a také vytříbený akademický styl psaní práce. Na druhé straně některá témata se v práci dost opakují, dokonce i jednotlivé formulace, což z hlediska plynulosti textu působí rušivě.

Otázky k obhajobě:

Co autorka odhalila nového ve zkoumaných studiích, co by studie samotné neodhalily?

Jak vlastně jednotlivé studie analyzovala?

Celková známka před obhajobou:
Celkově práci hodnotím stupněm 3.

V Praze dne

.....

Podpis oponenta práce.